

Konsultimin me publikun

Fabrika per përpunimin e duhanit, Cerrik, Elbasan

"IGLA" Sh.p.k

Ligji nr. 10440 "Per vleresimin e ndikimit ne mjedis", i ndryshuar
SHTOJCA II. Projektet qe i nenshtrohen procedures paraprake te vleresimit te
ndikimit ne mjedis: pika 7. b) Prodhimi, perpunimi dhe paketimi i produkteve
shtazore dhe bimore.

PASQYRA E LENDES

- 1. HYRJA**
  - 1.1 PERSHKRIMI I PROJEKTIT**
  - 1.2 KUADRI LIGJOR DHE ADMINISTRATIV**
- 2. PERSHKRIMI I MBULESES BIMORE TE SIPERFAQES KU PROPOZOHET TE ZBATOHET PROJEKTI**
- 3. INFORMACION PER PRANINE E BURIMEVE UJORE, NE SIPERFAQEN E KERKUAR NGA PROJEKTI DHE NE AFERSI TE TIJ**
- 4. INFORMACION LIDHUR ME IDENTIFIKIMIN E NDIKIMEVE TE MUNDSHME, NEGATIVE, NE MJEDIS, TE PROJEKTIT**
- 5. PERSHKRIMI PER SHKARKIMET E MUNDSHME NE MJEDIS**
- 6. TE DHENA PER SHTRIRJEN E MUNDSHME HAPESINORE TE NDIKIMIT NEGATIV NE MJEDIS**
- 7. MASAT E MUNDSHME PER SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS;**
- 8. NDIKIMET E MUNDSHME NE MJEDISIN NDERKUFTAR (NESE PROJEKTI KA NATYRE TE TILLE).**
- 9. PERFUNDIME DHE REKOMANDIME**

1. HYRJA

Ky vleresim i ndikimit ne mjedis do te paraqese nje informacion te shkurter te projektit qe do te realizohet, ndikimet pozitive dhe negative ne mjedis dhe masat qe investitori do te marre per zbatimin e kriterëve te nevojshme per mbrojtjen dhe menaxhimin sa me racional te mjedisit.

Theksojme se shume nga vleresimet e detajuara te ndikimeve te mjedisit mbeshteten ne informacionet inxhinierike qe duhet te merren parasysh. Vleresimi identifikon ne menyre te qarte si perfitimet pozitive edhe negative dhe percakton "rezultate te pergjithshme" per secilen prej tyre. Vleresimi identifikon nese ndikimet jane mesatare te pranueshme, te rendesishme, te terthorta apo te drejtperdrejta.

Objekti i kesaj hyrje - permbledhje per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis te ndertimit te objektit ne studim:

- Te minimizojë streset ne mjedis dhe ne radhe te pare ne elementet prioritare si ruajtja e tokes, kontrolli i zhurmave, dhe ruajtja e cilesise se ujit dhe ajrit
- Te ruaje ose rehabilitoje mjedisin natyror permes elementeve te rreja te nderhyrjes pozitive, punimeve te vecanta ne kuader te projektit ose paralel me te, te cilet sigurojne vijueshmerine e qendrueshme te mjedist biologjik duke perfshire faunen dhe floren ne mjediset perreth zones se marre ne konsiderate.

Projekti ne vleresim do te jete nje aktivitet i industrise se perpunimit te bimes se duhanit.

1.1 PERSHKRIMI I PROJEKTIT

Shqiperia eshte vend eksportues i duhanit gjeth, duhanit ROY, cigareve, dhe importues i produkteve te duhanit perkatesisht cigare, duhan per dredhje, puro, ,etj.

Perpunimi i duhanit ne Shqiperi ka rrenje historike. Kushtet klimatike, zgjedhja e varieteteve te pershtatshme, dhe kultivimi tradicional japin rezultate shume te mira.

Ne Shqiperi duhani mendohet te jete futur rreth shekullit XVIIIte nga Venedikasit ne zonen veriore dhe me pas nga Turqit nepermjet Greqise ne zonen jugore, ndonese disa te dhena flasin edhe per me heret, por ne pergjithesi nuk ka perputhje midis tyre.

Shqiperia e ndodhur ne brezin e rendesishem te prodhimit boteror te duhaneve komerciale ka kushte te pershtatshme per kultivimin e duhanit pothuajse ne pjesen me te madhe te vendit, perfshire edhe ne zonat malore, ku ne siperfaqe te vogla, perdoret per plotesim te nevojave familjare. Qe nga koha e futjes duhani ka ardhur gjithnje ne rritje te siperfaqes, prodhimit dhe te larmise se formave te konsumit.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Perpara çlirimit ishte perdorur kryesisht duhan i grire per llulle, per mjekime popullore dhe pak per eksport. Ne teresi tendencat evolutive per siperfaqen, prodhimin, strukturen varietore, perdorimin, konsumin etj. kane qene ne varesi te ndikimit te nje kompleksi te gjere faktoresh: gjeografike, pedo-klimatike, social-ekonomike, politike, tregtare etj. Keshtu sipas statistikave ne vitin 1934 ne Shqiperi kultivoheshin 2010 ha duhan me nje prodhim 1447 ton; ne vitin 1960 ishin 8300 ha me prodhim 4680 ton, duke arritur maksimumin ne vitet 1975-'85 me 20-25 mije ha siperfaqe te mbjelle me prodhim mesatar 18-20 mije ton nevit

Industria Shqiptare e duhanit: Per periudhen 1950-1990 pjesa e duhanit qe perpunohet per prodhim cigaresh, per duhan te grire etj. Eshte realizuar nga fabrikat e cigareve ne Durres, Gjirokaster dhe Shkoder. Teresisht sasia dhe cilesia e cigareve te prodhuara prej tyre ishin te linjes ose shijes orientale. Periudha 1990-2000 u shoqerua me ndryshime ne sistemin e industrise: fillimisht ndali prodhimin fabrika e Gjirokastrës, pas disa vitesh ajo e Durresit dhe e Shkodres. Nderkohe filluan prodhimin e cigareve dy fabrika te reja (Pogradec dhe Librazhd), te cilat u mbyllen shume shpejt. Gjate kesaj dekade pervec cigareve orientale filluan te prodhoheshin edhe ato me shije amerikane blend. Ne te gjitha rastet kapaciteti prodhues dhe marketingu i produkteve te ketyre fabrikave ka qene i ulet dhe jo konkurues. Aktualisht industria vendase e duhanit dhe ne teresi sektori duhan duhet riorganizuar ne pershtatje me kerkesat e nje tregu te hapur

"IGLA" shpk ka nje histori suktesi ne biznesin e duhaneve dhe lendeve ndihmese per industrine e duhanit, qe kulmon me investimin e Fabrikes se Grumbullimit dhe Perpunimit te Duhanit ne njesine administrative Gur i Zi, Shkoder dhe Fabriken e Prodhimit te duhanit per nargjile.

Aktiviteti ne studimi do te merret me:

- fabrike/punishte per prodhimin e duhanit ne objekt ekzistues.

Ne baze te ligjit Nr. 10440, date 07.07.2011 'Per vleresimin e ndikimit ne mjedis', te ndryshuar kjo veprimtari klasifikohet ne:

SHTOJCA II. Projektet qe i nenshtrohen procedures paraprake te vleresimit te ndikimit ne mjedis: pika 7. germa, b) prodhimi, perpunimi dhe paketimi i produkteve shtazore dhe bimore.

Zona ne te cilen do te zhvillohet aktiviteti eshte ne pronesi te "Igla" Sh.p.k.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Prona ka te dhenat e meposhtme:

Zona Kadastrale Nr. 1389

Numri i pasurise: 3/136/1-ND

Adresa e pasurise: Elbasan, Cerrik

Koordinatat e objektit

- Sipas sistemit KRGJSH

Nr.	X	Y
1.	499392.647	4544059.185
2.	499439.357	4543997.480
3.	499345.910	4543904.946
4.	499299.200	4543966.652

- Sipas sistemit Gauss Kruger

Nr.	X	Y
1.	4415427.603	4544678.900
2.	4415473.608	4544616.658
3.	4415379.097	4544525.192
4.	4415333.093	4544587.435

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Projekti ndodhet ne rrugen "Rinia", Cerrik, bashkia Elbasan, sic verehet edhe ne Ortofoton e meposhtme:

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Kompleksi i Cërrikut, përbëhet nga:

- 1- Blloku I furrave me 30 dhoma tharjeje ku kryhet tharja dhe fermetimi artificial i duhaneve Virxhinia;
- 2- Stacioni I Teknikës ku janë instaluar:
  - Rezervuari I lëndës djegëse (nëntokë)
- 3- Stacioni I shërbimeve teknike ku janë instaluar:
  - Rezervuari I ujit (nëntokë)
  - Impianti I trajtimit të ujit
- 4- Magazina e lëndës së parë, ku ruhet duhani I ardhur nga ferma e prodhimit.
- 5- Magazina e produktit të gatshëm, ku ruhet duhani I manipuluar.
- 6- Magazina tatimore ku ruhet produkti përfundimtar
- 7- Reparti I përpunimit të duhanit (ndërtesë njëkatëshe) ku kryhet procesi I manipulimit dhe realizohet produkti përfundimtar.
- 8- Laboratori
- 9- Furnizimi me energji
- 10- Pikat e vrojtimit

Hapësira ndërmjet ndërtesave është organizuar në funksion të zhvillimit normal të aktivitetit të përpunimit dhe si vëndqëndrim për mjetet e transportit.

Projektimi dhe realizimi I ndërtimit janë bërë në përputhje me standardin ISO 9001-2008, dhe ofrojnë garanci për të arritur kapacitetin prodhues 2500 kg/dite duhan I përpunuar. Në ambientet e administratës është lokalizuar laborator i prodhimit që mundëson testimin e lëndës së parë dhe certifikimin e produktit përfundimtar.

POZICIONI KADASTRAL:

Objekti ndodhet ne zonen kadastrale Nr. 1389, numri i pasurise: 3/136/1-ND

Me poshte paraqitet zona kadastrale e objektit.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

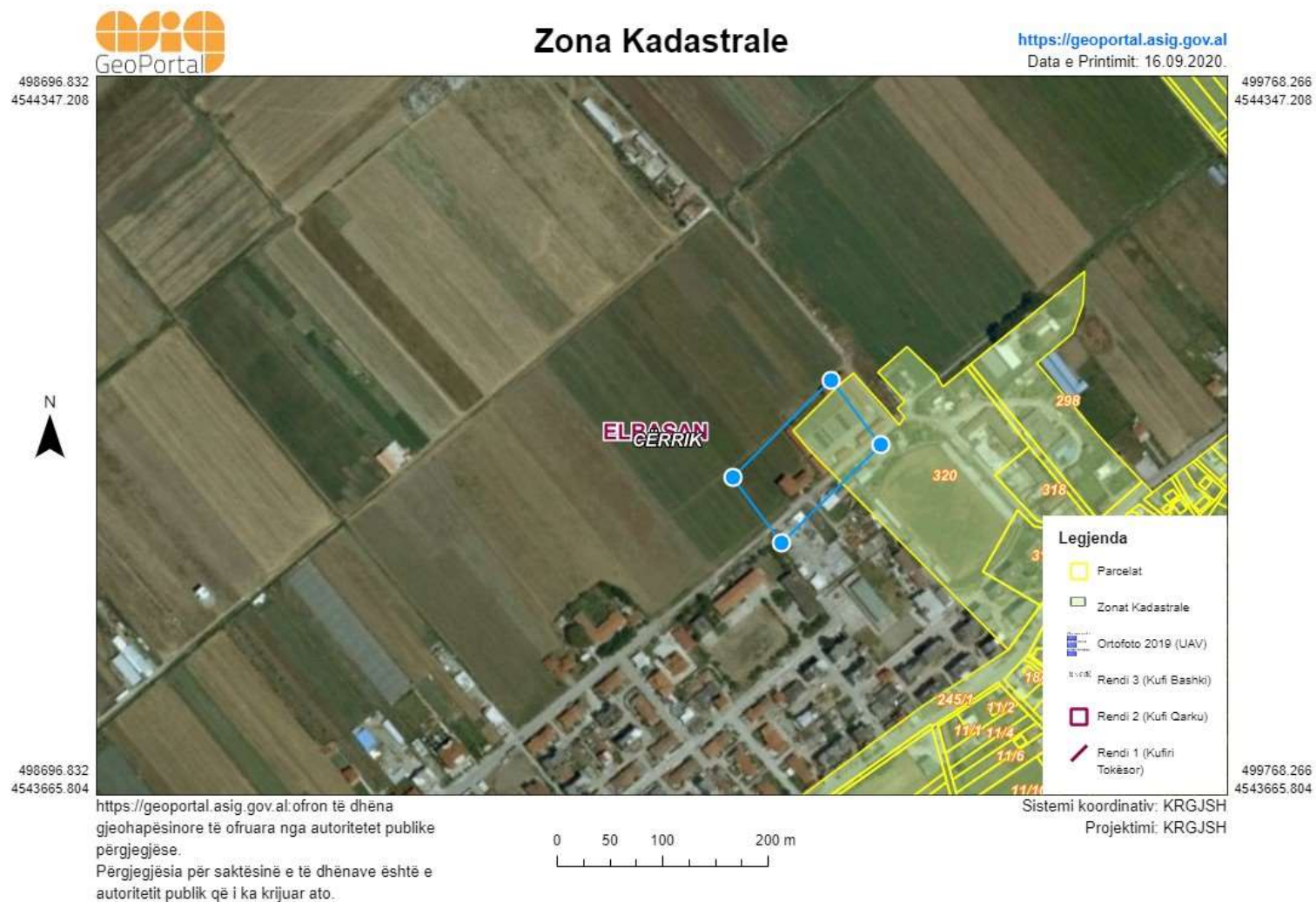

Fig. Zona kadastrale e projektit ne studim

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

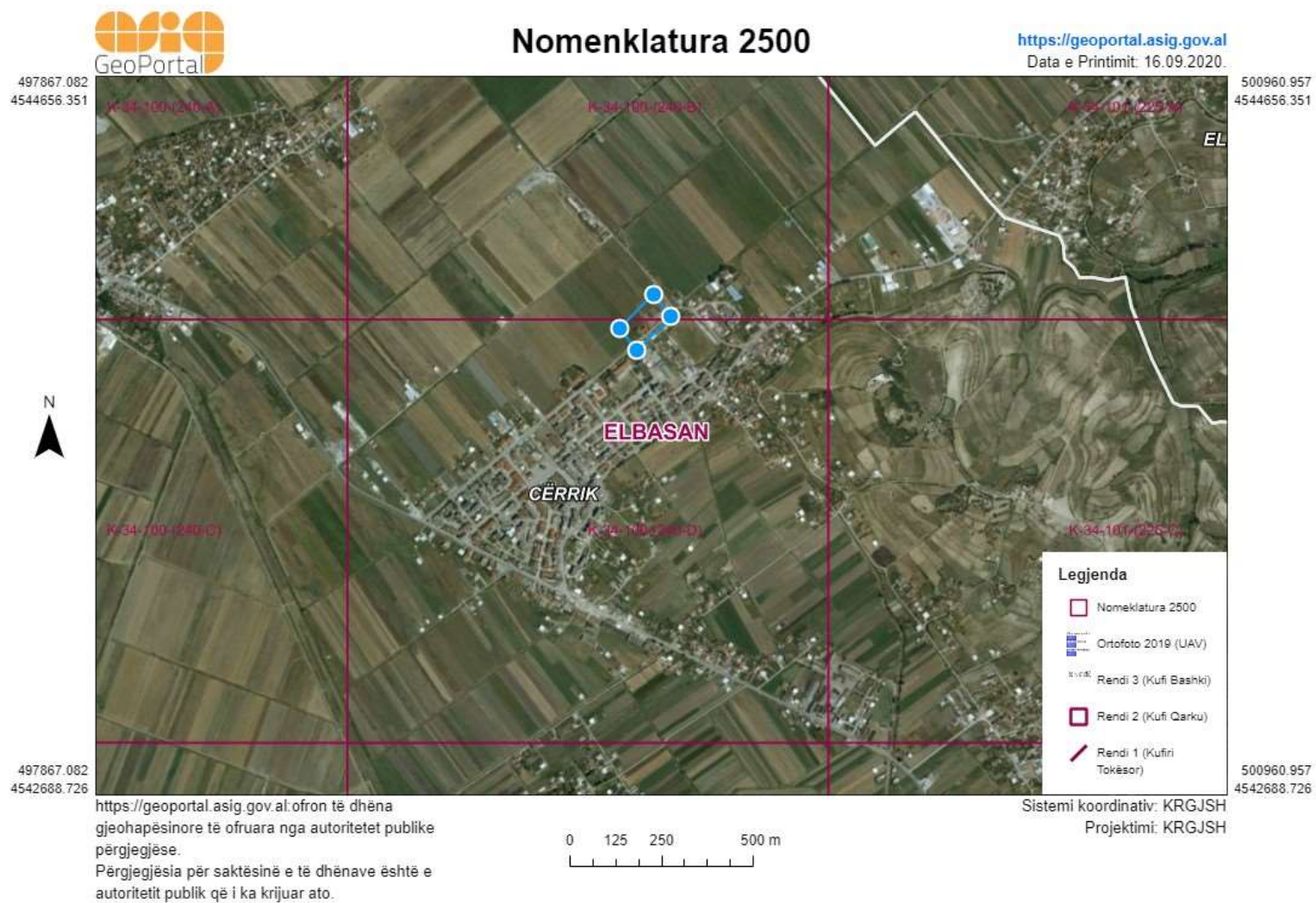

Fig. Nomenklatura e projektit ne studim

1.2 KUADRI LIGJOR DHE ADMINISTRATIV

Procesi i hartimit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis (VNM), ndihmon ne permiresimin e çdo lloj projekti ne respektimin dhe mbrojtjen maksimale te mjedisit te zones ku ai zbatohet.

Qellimi i VNM-se eshte qe te siguroje qe mjedisi ne zonen ku zbatohet projekti do te konsiderohet i lidhur me gjithë çështjet e tjera te rendesishme, ne çdo etape te tij.

Ky raport eshte hartuar bazuar ne legjislacionin mjedisor ne fuqi dhe ka per qellim te identifikojë, parashikojë dhe vleresojë gjithë ndikimet e mundshme ne menyre sistematike, te kuptueshme dhe objektive.

VNM-ja eshte vleresimi mjedisor ne nje proces vleresimesh (te mjedisit, planifikimit hapesisor, ndertimit, etj.) qe eventualisht mund te finalizohet me Lejen e Zhvillimit.

Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis ne fakt i pergjigjet ne thelb ketyre pyetjeve kyç:

- A. Si do te ishte mjedisi pa projektin?** (per shembull Studimet Baze). Kjo do te identifikojë dhe pershkruajë gjendjen aktuale te burimeve dhe karakteristikat ekzistuese ne mjedisin qe mund te ndikohet nga projekti dhe se si keto do te zhvillohen ne mungese te projektit.
- B. Çfare do t'i ndodhe ne mjedisit, si pasoje e projektit?** (per shembull Parashikimi). Kjo do te pershkruajë mjedisin siç eshte pa projektin dhe se si ai do te ndryshojë si pasoje e projektit ne aspektin e burimeve mjedisore apo njerezve (receptoret) qe jane te ndikuar, natyren dhe shkallen e ndryshimit, shtrirjen e tij gjeografike dhe kohore.
- C. A perben kjo nje shqetesim?** (per shembull Vleresimi) Parashikimi i ndikimit nuk eshte i mjaftueshem.
- D. Nese eshte i rendesishem a mund te bejme ndonje gje ne lidhje me te?** (per shembull Zbutja). Se fundi, eshte e rendesishme te kuptohet se, ne qofte se ndikimi eshte i rendesishem, mund te behet diçka per teshmangur, reduktuar, korrigjuar apo kompensuar per te. Zhvilluesi i projektit mund t'i perfshijë keto masa zbutese ne propozimet e projektit dhe autoriteti kompetent mund t'i perfshijë kerkesat perkatese ne kushtet e lejes sedhene.

Ne menyre qe autoritetet kompetente dhe palete jashtme interesuara te vendosin nese projekti duhet te vazhdojë, eshte thelbësore qe informacioni mjedisor i dhene nga zhvilluesi ne Raportin e VNM-se, t'i pergjigjet ne menyre te qarte pyetjeve te mesiperme. Qellimi i studimeve te VNM eshte qe te gjenerojë dhe paraqesë kete informacion ne menyre te qarte, koherente dhe te sakte.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Idea e VNM-se eshte te siguroje informacion per vendim marresit dhe publikun mbi pasojat mjedisore te zhvillimeve te reja te propozuara. Per me teper ideja eshte qe te promovohet zhvillimi qe respekton mjedisin permes identifikimit te masave te duhura forcuese dhe zbutese.

Objektivi kryesor i VNM-se eshte te identifikojë ndikimet e mundshme negative mjedisore te projekteve te reja te zhvillimit. Brenda ketij qellimi, procesi i VNM-se kerkon qe:

- te konsiderohen alternativat per vendndodhjen dhe ndikimet mjedisore shoqeruese;
- te permiresohet plani mjedisor i propozimit;
- te sigurohet qe burimet jane perdorur si duhet dhe ne menyre eficente;
- te identifikohen masat e duhura per zbutjen e ndikimeve te mundshme te propozimit;
- te vendosen kushtet per ndertimin; dhe
- te ndihmohet vendim marrja dhe informimi i publikut.

Procedura e VNM-se perfshin:

- a. procesin paraprak te VNM-se;
- b. procesin e thelluar te VNM-se.

Agjencia Kombetare e Mjedisit (AKM) shyrton kerkesat per vleresimin e ndikimit ne mjedis dhe ne fund te seciles procedure, paraprake apo te thelluar te VNM-se, merr Vendimin per VNM-ne paraprake, ndersa per VNM-ne e thelluar pergatit Deklaraten Mjedisore me rekomandimet perkatese dhe i'a degon Ministrise.

Ne perfundim vendim marrja konsiston ne:

- Vendim - leshuar nga AKM-ja ne perfundim te procedures paraprake te VNM-se
- Deklarate Mjedisore - leshuar nga Ministri ne perfundim te procedures se thelluar te VNM-se

Vendimi

Vendimi i AKM-se ne fund te procedures Paraprake te VNM-se percakton nese nje projekt i listuar ne Shtojcen II te Ligjit per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis, ne fuqi, duhet apo jo t'i nenshtrohet procedures se thelluar te VNM-se. Nese AKM-ja vendos

se projekti nuk duhet t'i nënshtrohet procedurës së thelluar të VNM-së, në vendimin e saj përcakton arsyet dhe konsideratat kryesore ku është mbështetur mendimi, mendimin e institucioneve të konsultuara, përshkrimin sipas rastit, të masave kryesore që duhen marrë për të shmangur, reduktuar dhe nëse është e mundur për të korrigjuar ndikimet negative të mundshme në mjedis.

Deklarata Mjedisore

Rezultati përfundimtar i procedurës së thelluar të VNM-së, është Deklarata Mjedisore, e cila mund të përmbajë refuzimin ose miratimin me rekomandime për Autoritetin e Planifikimit për të vazhduar procesin në baze të kushteve të specifikuara mjedisore.

Deklarata mjedisore shërben si dokument orientues për Autoritetin e Planifikimit dhe/ose çdo autoritet përgjegjës në procesin e vendim marrjes, për një leje zhvillimi apo për një leje të caktuar për miratimin e një projekti të listuar në Shtojcat 1 dhe 2 të ligjit për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis, në fuqi.

Dokument i baze ku mbështetet procesi i VNM-së, është raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis, i cili në varesi të ndikimeve të mundshme të projektit mund të jete:

- a. raport paraprak i VNM-së për projektet e shtojcës II të ligjit nr. 10440, datë 07.07.2011 'Për vlerësimin e ndikimit në mjedis' të ndryshuar;
- b. raport i thelluar i VNM-së për projektet e shtojcës I të ligjit nr. 10440, datë 07.07.2011 'Për vlerësimin e ndikimit në mjedis' të ndryshuar.

Baza ligjore

- 1.Ligji nr. 10431, datë 09.06.2011 'Për mbrojtjen e mjedisit', të ndryshuar;
- 2.Ligji nr. 10440, datë 07.07.2011 'Për vlerësimin e ndikimit në mjedis', të ndryshuar;
- 3.Ligji nr.10006, datë 23.10.2008 "Për mbrojtjen e faunës së eger"
- 4.Ligji nr. 8906, datë 6.6.2002 "Për zonat e mbrojtura" ndryshuar me ligjin, Nr.9868, datë 4.2.2008 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.8906 datë 6.6.2002 "Për zonat e mbrojtura"
- 5.Ligji nr.10 253, datë 11.3.2010 "Për gjuetinë"
- 6.Ligji Nr. 9533, datë 15.5.2006 Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 9385, datë 4.5.2005 "Për pyjet dhe shërbimin pyjor"
- 7.Ligji Nr. 9791, datë 23.7.2007 Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 9385, datë 4.5.2005 "Për pyjet dhe shërbimin pyjor"
- 8.Ligji Nr. 15/2012, Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin Nr. 9385, datë 4.5.2005 "Për pyjet dhe shërbimin pyjor"

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

---

9. Ligji Nr. 36/2013, Per disa ndryshime dhe shtesa ne Ligjin Nr. 9385, date 4.5.2005 "Per pyjet dhe sherbimin pyjor"
10. Ligji Nr. 38/2013 Per disa ndryshime ne Ligjin Nr. 9693, date 19.03.2007 "Per fondin kullisor te ndryshuar"
11. Ligji Nr. 9385, date 4.5.2005 "Per pyjet dhe sherbimin pyjor"
12. Ligji nr. 68/2014 "Per disa shtesa dhe ndryshime ne ligjin nr. 9587, date 20.7.2006, "Per mbrojtjen e biodiversitetit", te ndryshuar.
13. Ligji nr. 162/2014 "Per mbrojtjen e cilesise se ajrit ne mjedis"
14. VKM nr. 686, date 29.07.2015 'Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve perzhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis(VNM) dhe procedures se transferimit te vendimit dhe deklarates mjedisore';
15. VKM nr. 247, date 30.04.2014 "Per percaktimin e rregullave, te kerkesave e te procedurave per informimin dhe perfshirjen e publikut ne vendimmarrjen mjedisore"
16. Ligji nr. 10 463, date 22.9. 2011"Per menaxhimin e integruar te mbetjeve", te ndryshuar;
17. VKM nr. 575 date 24.06.2015 "Per miratimin e kerkesave per menaxhimin e mbetjeve inerte"
18. VKM nr.175, date 19.1.2011 "Per miratimin e strategjise kombetare te menaxhimit te mbetjeve dhe te planit kombetar te menaxhimit te mbetjeve"
19. VKM nr. 371, date 11.06.2014 "Per percaktimin e rregullave per dorezimin e mbetjeve te rrezikshme dhe miratimin e dokumentit te dorezimit te mbetjeve te rrezikshme"
20. VKM nr. 418, date 25.06.2014 "Per grumbullimin e diferencuar te mbetjeve ne burim"
21. VKM nr. 229, date 23. 04. 2014 "Per miratimin e rregullave per transferimin e mbetjeve jo te rrezikshme dhe te dokumentit te transferimit te mbetjeve jo te rrezikshme"
22. VKM nr.519, date 30.6.2010 "Parqet Natyror Rajonal"
23. Vendim Nr. 22, date 9.1.2008 "Per caktimin e procedurave dhe te kriterëve te administrimit te pyllit komunal"
24. Vendim Nr. 1354, date 10.10.2008 "Per rregullat dhe procedurat qe ndiqen per heqjen, shtimin dhe ndryshimin e destinacionit te fondit kullisor"
25. Vendim Nr. 396, date 21.06.2006 "Per kriteret e transferimit dhe te perdorimit te pyjeve nga njesite e qeverisjes vendore"
26. VKM nr.897. date 21.2.2011 "Miratimi i Rregullave per Shpalljen e Zonave te Vecanta te Ruajtjes"
27. VKM nr. 532, date 05.10.2000 "Per miratimin e studimit "Strategjia dhe Plani i veprimit per biodiversitetin"

28. VKM nr. 676, date 20.12.2002 "Per shpalljen zone e mbrojtur te monumenteve te natyres shqiptare"
29. VKM nr. 594, date 10.09.2014 "Per miratimin e Strategjise Kombetare per cilesine e ajrit te mjedisit"
30. Vendimi Nr. 435, date 12.9.2002 "Per miratimin e normave te shkarkimeve ne ajer ne Republiken e Shqiperise"
31. VKM nr 352, date 29.04.2015. "Per vleresimin e cilesise se ajrit te mjedisit dhe kerkesat per disa ndotes ne lidhje me te".

Objekt i ligjit per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis, eshte percaktimi i kerkesave, pergjegjesive, rregullave dhe procedurave per vleresimin e ndikimeve te rendesishme negative mjedisore te projekteve te propozuara, private ose publike.

Sipas ligjit Per Mbrojtjen e Mjedisit, vleresimi i ndikimit ne mjedis i nje projekti te propozuar zhvillimi eshte vleresimi i ndikimeve te rendesishme, te mundshme te asaj veprimtarie ne mjedis.

Gjate procesit te vleresimit te ndikimit ne mjedis, kryhen identifikimi, pershkrimi dhe vleresimi ne menyren e duhur i ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie, duke percaktuar efektet e mundshme te drejtperdrejta dhe jo te drejtperdrejta mbi token, ujin, detin, ajrin, pyjet, klimen, shendetin e njeriut, floren dhe faunen, peizazhin natyror, pasurite materiale, trashegimine kulturore, duke pasur parasysh lidhjet e tyre te ndersjella.

Vleresimi i ndikimit ne mjedis zbaton parimin e parandalimit qe ne fazen e hershme te planifikimit te projektit, me qellim shmangien apo minimizimin e efekteve negative ne mjedis, permes harmonizimit dhe pershtatjes se saj me kapacitetin bartes te mjedisit.

Vleresimi i ndikimit ne mjedis kryhet nga zhvilluesi, si pjese e pergatitjeve per planifikimin e nje projekti zhvillimi dhe para kerkimit te lejeve perkatese te zhvillimit.

Ligji per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis, dhe aktet nenligjore qe rrjedhin prej tij, te parafruara plotesisht me Direktiven e bashkimit Evropian per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis ka per qellim te siguroje nje nivel te larte te mbrojtjes se mjedisit, permes parandalimit, minimizimit dhe kompensimit te demeve ne mjedis, nga projekte te propozuara para miratimit te tyre per zhvillim dhe garantimin e nje procesi te hapur vendimmarrjeje, gjate identifikimit, pershkrimtit dhe vleresimit te ndikimeve negative

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

---

ne mjedis, ne menyren dhe kohen e duhur si dhe perfshirjen e te gjitha paleve te interesuara ne te.

Ky ligj zbatohet per projektet e propozuara, private apo publike, te cilat mund te shkaktojne ndikime te rëndesishme negative, te drejtperdrejta ose jo, ne mjedis, si pasoje e madhesise, natyres apo vendndodhjes se tyre.

Kerkesa te pergjithshme per vleresimin e ndikimit ne mjedis te nje projekti:

- Vleresimi i ndikimit ne mjedis perfshin percaktimin, pershkrimin dhe vleresimin e ndikimeve te pritshme te drejtperdrejta e jo te drejtperdrejta mjedisore te zbatimit apo moszbatimit te projektit.
- Ndikimet mjedisore te projektit vleresohen ne lidhje me gjendjen e mjedisit ne territorin e prekur ne kohen e paraqitjes se raportit perkates per vleresimin e ndikimit ne mjedis te projektit.
- Vleresimi i ndikimit ne mjedis perfshin pergatitjen, zbatimin, funksionimin dhe mbylljen e tij, sipas rastit, edhe pasojat e mbylljes se veprimtarise, dhe dekontaminimin/pastrimin apo rikthimin e zones ne gjendjen e meparshme, nese nje detyrim i tille parashikohet me ligj. Vleresimi perfshin, sipas rastit, si funksionimin normal, ashtu edhe mundesine per aksidente.
- Vleresimi i projektit perfshin, gjithashtu, propozimin e masave te nevojshme per parandalimin, reduktimin, zbutjen, minimizimin e ndikimeve te tilla ose rritjen e ndikimeve pozitive mbi mjedisin, gjate zbatimit te projektit, perfshire edhe vleresimin e efekteve te pritshme te masave te propozuara.

Aspektet me te rëndesishme te procesit paraprak te VNM-se, jane konsultimet me palet e tjera dhe vendimi nese kerkohet nje VNM e thelluar.

VNM paraprak eshte faza e pare e procesit te VNM. Sipas Nenit 8 te ligjit te VNM qellimi i VNM Paraprak eshte te identifikojte propozimet qe kerkojne VNM te thelluar. VNM Paraprak perjashton nga procesi ato propozime (shumicen) qe nuk kane ndikime te rëndesishme, ose pak, ndikime lehtesisht te kontrollueshme, dhe per te cilat VNM eshte e panevojshme. Ne vijim, Tabelat dhe Listat e Kontrollit do te ndihmojne ne procesin i cili vendos nese kerkohet VNM per nje projekt te vecante ose tip projekti.

Tre fazat kryesore e VNM Paraprak jane:

- **Paraqitja e kerkeses** dhe dokumentacionit shoqerues nga zhvilluesi ne Ministrine e Mjedisit, kontrolli administrativ paraprak i aplikimit nga Ministria e Mjedisit dhe percjellja e tyre nga Ministria ne Agjencine Kombetare te Mjedisit (AKM);
- Kontrolli teknik **paraprak** i bere nga AKM dhe **konsultimi** i AKM **me insitucionet e tjera** dhe **publikimi** i aplikimit;
- AKM njofton per **vendimin e marre**, nese projekti eshte apo jo e nevojshme ti nenshtrohet procedures se thelluar te VNM, Ministrine e Mjedisit (MM) dhe palet e perfshira ne proces, dhe publikon vendimin ne faqen e internetit te AKM.

Konventat dhe marrveshjet nderkombetare ne lidhje me procesin e VNM-se

Direktiva e Këshillit të BE-së 97/11/EC e cila modifikoi Direktivën 85/337/EEC mbi Vlerësimin e Disa Projekteve Publike e Private, parashikon qe autoritetet kompetente të shteteve anëtare të kërkojnë kryerjen e një vlerësimi të ndikimitmjedisor (VNM) për projektet që mund te rezultojne me ndikim domethënës në mjedis. VNM duhet të pergatitet para miratimit të projektit, në mënyrë që vendimi për miratim të marre paraysh ndikimet e mundshme të projektit në mjedis. Direktiva paraqet një listë të projekteve që kërkojnë studimin e VNM në të tëra rastet (Shtojca 1) dhe një listë të projekteve që mund të kërkojnë një studim të permbledhur VNM (Shtojca 2), në varësi të një vlerësimi per ndikimet e mundshme qe mund te rezultojne nga projekti i propozuar apo te kriterëve kufizuese, të vendosura nga secili shtet anëtar. Propozimi aktual konsiderohet si një projekt i Shtojcës 2.

Direktiva kërkon që "VNM të identifikojë, përshkruajë e vlerësojë në mënyrën e duhur ndikimet e drejtpërdrejta e indirekte të një projekti per:

- Qëniet njerëzore, floren dhe faunen;
- Token, ujin, klimen dhe peizazhin;
- Asetet materiale te trashëgimia kulturore; dhe
- Ndërveprimin midis faktorëve të lartpërmendur.

Informacioni tjetër qe percaktohet ne direktive qe duhet te përfshihen në studimin e VNM-se jepet në Shtojcën IV të Direktivës 97/11/EC dhe ajo përfshin:

- një përshkrim të projektit;
- një përvijim të alternativave kryesore të vendodhjes dhe te teknologjise te marra ne shqyrtim per projektin e propozuar;

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

- një përshkrim të aspekteve të mjedisit që mund të ndikohen me shume nga projekti e që lidhen me popullsinë, florën, faunën, tokën, ujin, faktorët klimatik, asetet materiale, pejsazhin e raportin reciprok mes faktorëve të lartpërmendur;
- një përshkrim të ndikimeve domethënëse të projektit që dalin në pah nga ekzistenca e vetë projektit, shfrytëzimi i burimeve natyrore, clirimi/shkarkimi i lëndëve ndotëse, krijimi i zhurmave dhe trajtimi i mbetjeve;
- një përshkrim i masave të parashikuara për parandalimin, uljen dhe aty ku është e mundur, mënjanimin e efekteve të dëmshme në mjedis; dhe
- një përmbledhje jo-teknike e informacionit të siguruar.

Direktiva 97/11/EC (amenduar nga Direktiva 2003/35/EC pas nënshkrimit të Konventës së Aarhus nga Komuniteti, më 25 Qershor 1998, mbi pjesëmarrjen e publikut në vendim-marrje dhe akses në vendosjen e drejtësisë në çështjet mjedisore) gjithashtu parashikon konsultimin me publikun, në fazën e propozimit e mbledhjes së informacionit, për t'i dhënë publikut të interesuar mundësinë për të shprehur mendimin e tyre para marrjes së vendimit lidhur me zhvillimin e propozuar.

Shqipëria është anetare dhe ndjek detyrimet e konventave të mëposhtme nderkombetare:

- Konventa e Bernit (CH) "Per mbrojtjen e flores dhe faunes se eger dhe mjedisin e saj natyror ne Evrope.", miratuar me ane te ligjit nr 8690, me 2 Mars 1998;
- Konventa e Barcelones "Per mbrojtjen e mjedisit detar dhe ujqor te Mesdheut" dhe protokollet e saj;
- Konventa e Bonit "Mbi mbrojtjen e faunes se eger shtegtare";
- Konventa e Vienes "Mbi kontrollin e kalimit kufitar te mbetjeve te rrezikshme dhe asgjesimin e tyre", miratuar me ane te ligjit nr. 8216, me 13 Prill 1997;
- Konventa e Vienes "Per mbrojtjen e shtreses se Ozonit" dhe protokollit i Montrealit "Mbi substancat qe demtojne shtresen e Ozonit";
- Konventa e Aarhusit "Mbi te drejten e publikut per t'u informuar, per pjesemarrje ne vendim-marrje dhe e drejta per t'iu drejtuar organeve te drejtesise per ceshtjet mjedisore", miratuar me ligjin nr. 8672, me 26 Tetor 2000;
- Konventa "Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis ne kuadrin Nderkombetar". Hyr ne fuqi ne 4 Tetor 1991;
- Konventa e Kombeve te Bashkuara mbi Ndryshimet Klimatike, Tetor 1994;
- Konventa e Kombeve te Bashkuara mbi Biodiversitetin, Janar 1994;
- Kombet e Bashkuara "Konventa kunder zgjerimit te shkretetirave ne vendet e thata, vecanerisht ne Afrike". Hyrja ne fuqi me 27 Prill 2000.

2. PERSHKRIMI I MBULESES BIMORE TE SIPERFAQES KU PROPOZOHET TE ZBATOHET PROJEKTI

Qyteti i Elbasanit shtrihet në Shqipërinë e mesme, përkatësisht në fushën e Elbasanit (Kabo, 1990-91), në krahun e djathtë të rrjedhjes së mesme të lumit Shkumbin. Kufizohet:

- në lindje nga Krasta e Madhe dhe e Vogël,
- në veri dhe veriperëndim nga kodrat e Ullishtave,
- në perëndim nga përroi i Zaranikës,
- në jug kufizohet nga lumi Shkumbin.

Elbasani ka sipërfaqe prej 1,481 km², dhe lartësi mesatare prej 125 m mbi nivelin e detit i vendosur midis gjerësi gjeografike veriore 41° 27', jugore 40° 10', lindore 20° 34' dhe perëndimore 19° 03'. Në anën perëndimore të qytetit kalon përroi i Zaranikës dhe nga lindja ai i Manazderies.

Ndërsa rrethi i Elbasanit kufizohet në veri dhe perëndim me rrethine Tiranës, në lindje me rrethi në Librazhdit, në perëndim me rrethin Peqin, në jug me rrethin Kuçovë, në juglindje me rrethi në Gramshit dhe në jugperëndim me rrethi në Lushnjës.

- Bimesia - speciet floristike

Në zonen e shfrytëzimit nuk ka ndonjë lloj ose specie flore apo faune që mbrohet me status të veçantë. Zona është e mbuluar në përgjithësi me barishte, shkurre mesdhetare dhe nga bimesi e lartë.

Flora dhe fauna në Qarkun e Elbasanit karakterizohet nga një shumëllojshmëri. Kështu flora dallohet për kultivimin e shumë bimeve mjekësore dhe etero-vajore si: rozmarine, trendafil i eger, dellenjë, shtogu, sherebel, brumez, levanto, frasher, gjineshtra, luleshtrydhe, fieri grurit, rigoni etj.

Nga pyjet, të cilët zënë një sipërfaqe të konsiderueshme përmendim pyjet e ulta dhe shkurret. Rriten bima e marese, pisha, dushku, gjineshtra, lisi (i cili kushtëzohet nga lartësia). Dellenja e kuqe e cila është rralluar për shkak të grumbullimit pa kriter.

Në gjithë territorin rriten kafshë të buta dhe të egra. Nga kafshët e buta përmendim rritjen dhe mbareshtimin e gjedheve, dheneve, derrave, kuajve, shpendeve. Tepër e zhvilluar është edhe rritja e bletëve, e përhapur në zona të veçanta. Nga kafshët e egra rriten dhelpra, ujku, kunadhja, ariu, derri, macja e eger, vjerdulla, nuselala, baldosa, ketri, thellenxa, kaprolli.

Një nga komponentët e peisazhit gjeografik i cili ndikon shumë në dukuri dhe procese që ndodhin në të, është edhe bimesia. Në përputhje me faktorët që ndihmojnë në zhvillimin e bimësisë bëhet dhe klasifikimi i saj.

Shumëllojshmëria e madhe e kushteve klimatike dhe e tokave e ka bërë një nga rrethet më të pasur në lloje të shumta bimësh. Megjithatë në zonë mbizotëron bimësia e Europës Qëndrore. Për shkak të relievit kodrinoro-malor, bimësia është e vendosur në kate.

Duke u nisur nga niveli i detit dallojmë këto kate bimore:

- Kati i shkurreve meshdetare
- Kati i dushqeve
- Kati i ahut dhe i halorëve
- Kati i kullotave alpine (malore)

- **Bota shtazore**

Pozita gjeografike e rrethit, shumëllojshmëria e peisazheve gjeografike, pasuria bimore, relievi i copëtuar, pasuria ujore dhe veçoritë e klimës kanë përcaktuar një botë të pasur e të shumëllojshme shtazore.

Bota shtazore tokësore përbëhet nga gjitarët (insektngrënësit, mishngrënësit, barnngrënësit, zvarranikët etj). Nga gjitarët insektengrënës dallohet urithi, iriqi që gjenden kryesisht në zonën e shkurreve mesdhetare dhe deri në zone e dushkut.

Nga kafshët tokësore, më i përhapuri është lepuri i egër, i cili jeton më tepër në vende të veshura me shkurre dhe pranë tokave bujësore. Derri i egër gjendet më shumë në pyjet e dushkut dhe përdor si ushqim lëndët e lisit. Midis kafshëve të egra grabitqare më të përhapura janë ujku e dhelpra të cilët gjenden pothuajse në të gjithë rrethin. Në vendet malore me pyje të dendura gjendet arriu i murrmë. Kjo kafshë është e rrallë, prandaj gjyeta e saj është e ndaluar me ligj, ndonëse ajo vazhdon po njësoj. Në rreth janë të përhapura edhe kafshë të tjera si :vjedulla (baldosa), nusja e lalës, ketri, kunadhja, macja e egër etj.

Shumë e pasur dhe interesante është bota e shpendëve, e cila përbëhet përafërsisht nga 250 lloje të ndryshme (të përhershëm si edhe shtegëtarë). Në shpendët grabitqarë dallohen : shqiponja e malit, skifteri, laraska, sorra, bufi, kukuvajka, falkoi etj. Ndër shpendët jo grabitqarë më të përhapur kemi : turtulli, thëllënxa e malit, gjeli i egër, bilbili, mëllenja, qyqja, kumria, qukapiku, grifsha, gushëkuqi, cerri etj.

Po kështu përhapje të gjerë kanë edhe zvarranikët si : gjarpëri, bolla, nëpërka, kakëzogëza etj. Bota shtazore ujore e rrethit përfaqësohet nga llojet e ndryshme të peshqve, që rriten në ujërat e lumit të Shkumbinit dhe degët e tij si : mlyshi, mustaku, ngjala, trofta, më rrallë edhe vidra. Bota shtazore e rrethit, kohët e fundit është dëmtuar nga gjyeta e tepruar. Në disa zona ajo është dëmtuar nga përdorimi i pesticideve dhe i lëndëve të tjera shkatërruese.

Megjithate duhet theksuar se edhe bota shtazore e këtij rrethi përbën nje resurs natyror mjaft të pasur i cili ndikon pozitivisht në zhvillimin e turizmit.

- **Zonat e mbrojtura**

Ne Shqiperi, Zonat e Mbrojtura jane te konsideruara si pjese/siperfaqe e tokes dhe/ose ujit, detare/bregdetare, te destinuara kryesisht per konservimin e biodiversitetit, burimet natyrore dhe kulturore qe shoqerojne ate/ato dhe qe jane te menaxhuara ne menyre te ligjshme dhe/ose ne menyra te tjera efektive. Rrjeti i zonave te mbrojtura eshte bazuar ne kategorite e menaxhimit te IUCN dhe sistemi i ndertuar per kete qellim eshte ne perputhje me sistemin nderkombetar IUCN. Te gjashte kategorite e sistemit jane ekuivalente, te barabarta dhe te rendesishme dhe ato perfshijne te gjitha nivelet e nderhyrjes njerezore, te pranueshme per kategorine respektive. Krijimi i Zonave te Mbrojtura ka filluar qe ne vitin 1940. Ne 1981, per here te pare, asete te rralla natyrore u vendosen ne mbrojtjen shteterore duke shpallur si Monumente te Natyres pyjet me vlere shkencore, biologjike, historike dhe didaktike.

Territori ne studim nuk eshte i perfshire as ne menyre te drejtperdrejte, as ne menyre indirekte ne zone te mbrojtur si:

- a) rezerve strikte natyrore/rezervat shkencor/ (Kategoria I);
- b) park kombetar (Kategoria II);
- c) monument natyror (kategoria III); 17
- ç) rezervat natyror i menaxhuar/zone e menaxhimit te habitateve dhellojeve (Kategoria(IV);
- d) peisazh i mbrojtur (Kategoria V);
- dh) zone e mbrojtur e burimeve te menaxhuara/zone e mbrojtur meperdorim te shumefishte (Kategoria VI).

Territori ne studim ku do te realizohet projekti nuk eshte i perfshire ne zone buferike, te cilat ruhen ne perputhje me legjislacionin e Mjedisit ne fuqi dhe ne perputhje me politikat dhe planet qe aplikon MTM.

Zona ne studim nuk ben pjese ne zonat e mbrojtura me interes nderkombetar, ku mund te permendim konventen e Ramsarit, konventa boterore e trashegimise, etj.

- **Pyjet, peizazhi, zonat e mbrojtura dhe biodiversiteti**

Në vitin 2016, fondi pyjor dhe kullisor kaloi në pronësi të Bashkisë Elbasan, me përjashtim të sipërfaqes së fondit pyjor e kullisor që është pjesë e territorit të zonave të mbrojtura (VKM nr. 433, datë 8/6/2016 "Për transferimin e pyjeve dhe kullotave në pronësi të Bashkisë").

Sot, Bashkia Elbasan ka në pronësi të saj 40,349.58 ha sipërfaqe pyjore, 7,075.75 kullosore dhe 5,768.91 ha sipërfaqe me bimë pyjore. Sipërfaqe të konsiderueshmë zënë tokat inproduktive dhe ato djerrë, përkatësisht 5,094.48 ha dhe 139,46 ha.

Bashkia Elbasan ka 17 zona të mbrojtura në territorin e saj, të përbëra nga 14 monumente natyrore (Zonë e mbrojtur Kategoria III) dhe 3 rezervate natyrore të manaxhuar (Zonë e mbrojtur Kategoria V).

Numri i specieve floristike dhe faunistike, që gjenden në Bashki dhe habitatet e tyre, nuk njihet. Megjithatë, njihet përafërsisht numri i specieve në rrezik zhdukjeje (Libri i Kuq i Florës dhe Faunës Shqiptare, 2007) i cili shkon në 83 specie (rreth 10% e specieve në zhdukje në vend). Këto i përkasin kryesisht specieve të florës, insekteve dhe shpendëve.

Sic vihet re dhe nga figurat e mëposhtme, ne zonen e projektit nuk gjenden zona të mbrojtura natyrore apo kulturore.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

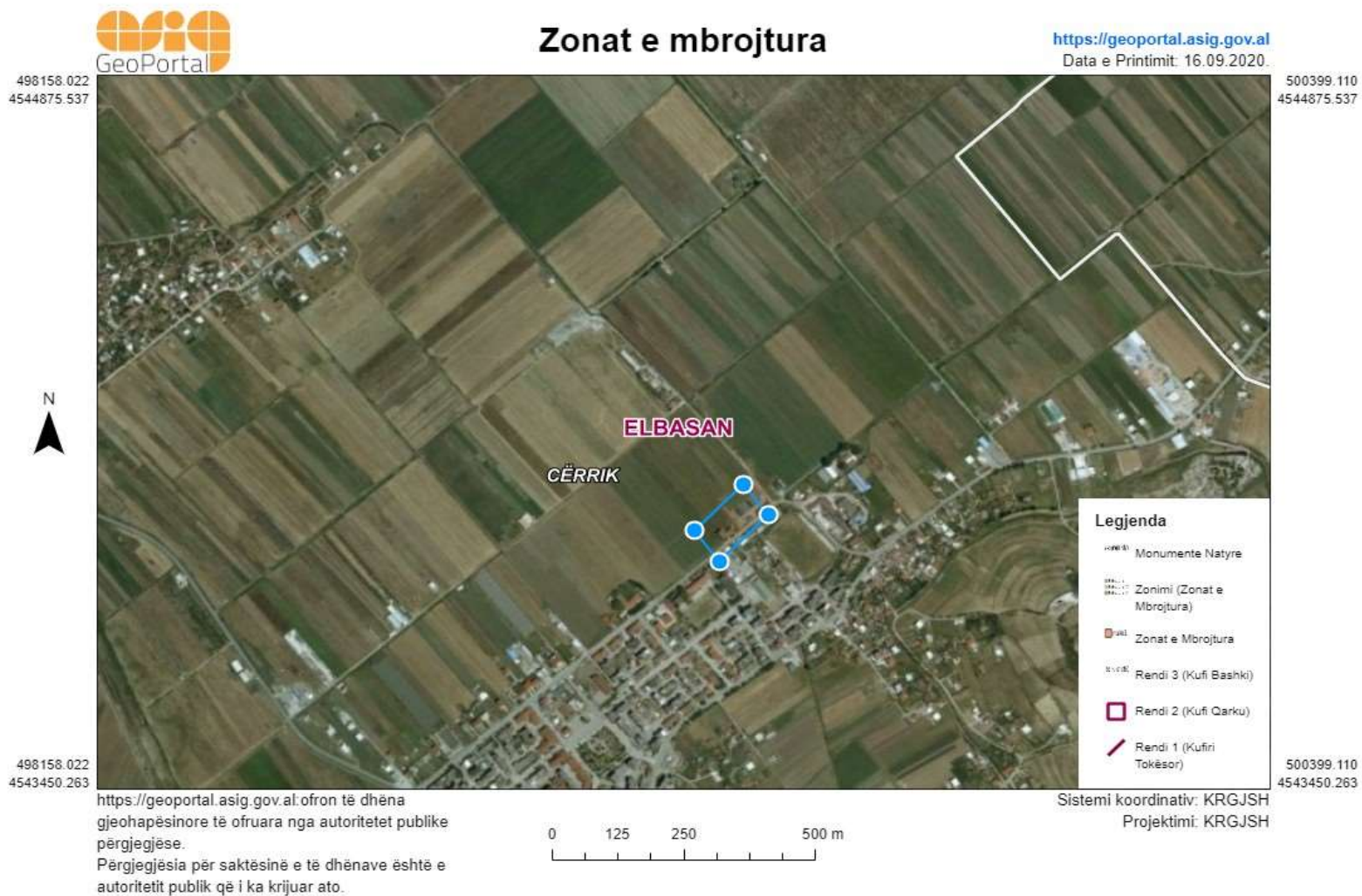

Fig. Zona te mbrojtura mjedisore

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

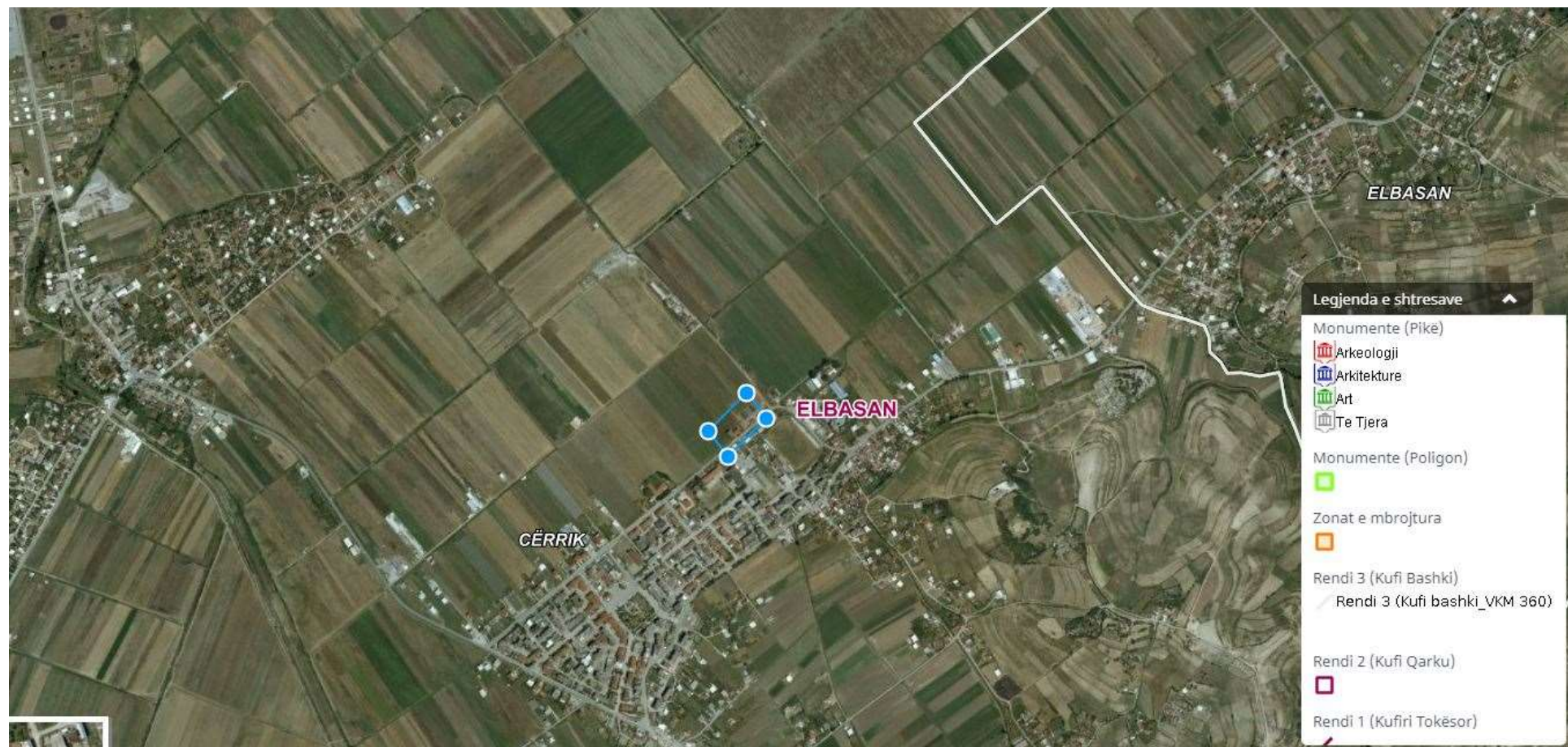

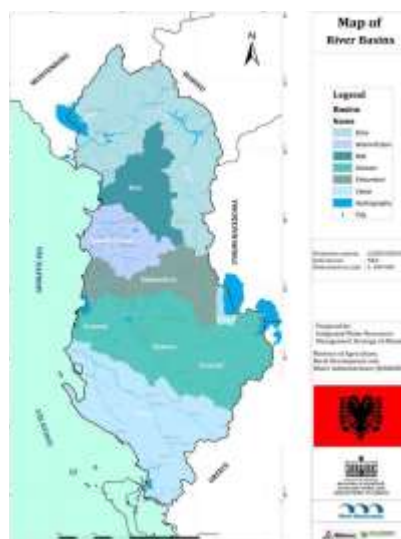
Fig. Zona te mbrojtura - Monumente kulture

3. INFORMACION PER PRANINE E BURIMEVE UJORE, NE SIPERFAQEN E KERKUAR NGA PROJEKTI DHE NE AFERSI TE TIJ ZBATOHET PROJEKTI

Shqipëria zoteron burime të bollshme të ujit. Edhe pse sasitë janë të mjaftueshme për nevojat aktuale, cilësia e tyre shpesh është problem për shkak të ndotjes së tanishme dhe historike, sidomos në zonat e uletave fushore ku jeton pjesa më e madhe e popullsisë dhe ku zhvillohen pjesa më e madhe e aktiviteteve industriale dhe bujqësore. Problem tjetër mbetet shpërndarja jo e njëtrajtshme e burimeve ujore në vend. Burimet e përgjithshme, të riperteritshme, të ujit në Shqipëri përdoren për qëllime urbane, industriale dhe bujqësore si edhe për sigurimin e prodhimit të energjisë elektrike nga hidrocentralet.

Ujrat sipërfaqësorë dhe ato nëntokësorë janë të lidhur dhe varen nga njëri tjetri, por konsiderohen burime të ndara. Shqipëria ka gjashtë lumenj të mëdhenj, ka liqene të mëdha nderkufitare dhe të lundrueshme, si dhe formacione të rëndësishme ujembajtëse, megjithatë burimet ujore janë të shpërndara në mënyrë jo të barabartë në vend. Në vend ka hidrocentrale dhe rezervuare vaditjeje si dhe një numër lagunash dhe moçalesh me vlere. Shqipëria renditet midis vendeve që kanë potenciale të mëdha me uje, barsas me 8600 m³ për frymë në vit.

Derdhja mesatare vjetore e ujit në det është 40,5 bilion m³, e cila korrespondon me një derdhje prej 1300m³/sek. Reshjet janë një burim i rëndësishëm i ujit me një mesatare aktuale vjetore prej 1485 mm/vit. Burimet e ujerave sipërfaqësorë përdoren për prodhimin e energjisë (hidro-energji), industri dhe vaditje ku formacionet ujembajtëse janë shumë produktive dhe furnizojnë me uje të pijshëm shumicën e popullsisë urbane.

Harte Baze e Baseneve Ujore ne Shqiperi

Uji perdoret ne te gjitha aspektet e jetes dhe eshte i rendesishem per perdoruesit publik dhe industriale. Si rrjedhoje e sistemeve te papershtatshme te monitorimit, ndryshimet e shpejta ne aktivitetet ekonomike dhe popullsi eshte e veshtire te vleresohet perdorimi i ujit ne terma te sakte.

Tabela. Vleresim i perafert i perdorimit te ujit ne Shqiperi

Perdorimi i Ujit	Volumi(bilion m³)
Hydrocentrale	14,0
Vaditje	1,013
626 rezervuare	0,560
Lumenj dhe Liqene	0,450
Uje Nentokesor	0,003
Uje i pijshem	0,22
Totali	16,246

Ujërat sipërfaqësore zënë një sipërfaqe prej 22.7 km² 4 . Trupi uhor kryesor është Lumi Shkumbin, i cili përshkon Bashkinë e Elbasanit nga lindja në perëndimi në një gjatësi prej 39 km. Shkumbini mbledh ujërat e një sërë lumenjsh të ndryshëm si Lumi i Garës që kalon në Labinot Fushë, Përroi i Manazderes, Përroi i Zaranikës, Përroi i Baltëzës, Përroi i Kushes, Zalli i Papërit, të cilët ndodhen në anën e majtë të tij. Lumi Shkumbin sjell me vete ujërat e një numri të madh lumenjsh jashtë territorit të bashkisë (Lumit të Gjuraqit, vazhdim i degëzimeve Shmill dhe Shpell në degëzimin e tij djathtas, Zallit të Kostenjës (ish Lumi i Lunikut), degëzimi i Mesit dhe Zallit të Qarrishtës (ose Rrapunit). Edhe përsa i përket ujërave nëntoksore (akuiferë), kjo bashki ka një rrjet mjaft të pasur, të cilët shtrihen në zona me përbërje të ndryshme gjeologjike dhe si rrjedhojë kanë kapacitet të ndryshëm ujëmbajtës. Në Bashkinë e Elbasanit mbizotërojnë shkëmbinj kompakt sedimentar me përbërje flishore, pa porozitet të mjaftueshëm ndërkokrrizor ose çarjesh. Në pjesën qendrore mbizotërojnë sedimente (rëra, zhavorre, argjila) ku ndodhen akuifer me porozitet ndërkokrrizor me ujëpërcjellshmëri kryesisht shumë të lartë-të lartë por edhe mesatare-të ulët. Kemi të pranishme edhe zonat gëlqerore me akuifere me porozitet poro-çarje karst me ujëpërcjellshmëri shumë të ndryshueshëm (shumë e lartë-shumë e ulët). Gjithashtu

edhe shkëmbinj sedimentar (ranore, merengle dhe konglomerate) ku ka akuifere me porozitet poro-çarje me ujëpërcjellshmëri mesatare-të ulët).

- **Hidrologjia**

Uji është një pasuri me vlera të mëdha. Përdorimi i tij është i gjerë e i gjithanshëm, për bujqësinë, për industrinë dhe për shumë nevoja të tjera të popullsisë. Qarku i Elbasanit ka pasuri të shumta ujore, që përbëjnë një bazë të fortë për zhvillimin ekonomik të tij. Treguesit e kësaj pasurie janë të shumtë. Si rrjedhim i kushteve të përshtatshme fiziko-gjeografike (rreshjet e shumta që bien, copëtimi i madh i relievit etj), në Qarkun e Elbasanit është zhvilluar një rrjet i dendur lumenjsh e përrenjsh, me dendësi 6.5km/km e me gjatësi të përgjithsme 2700km. Qarku është i pasur me ujëra nëntokësorë, të cilët gjenden kryesisht në zonën e ujërave freatikë dhe të çarjeve karstike. Veçoritë e përgjithshme të lumenjve Lumenjtë e Qarkut të Elbasanit burojnë nga zonat e larta malore duke kaluar nëpërmjet një relievi të thyer me pjerrësi të mëdha, të cilat dallohen për pragje e gryka të shumta. Përgjithsisht lumenjtë e qarkut janë të shkurtër, të palundrueshëm dhe janë degë të lumit Shkumbin. Pjerrësia e madhe e relievit të pëllgjeve ujëmbledhës dhe përqëndrimi i reshjeve kryesisht në gjysmën e lagësht të vitit shkakton një kapacitet të madh të rrjedhjes, që arrin në 64% të shtresës së zakonshme të ujit të lumenjve. Lumenjtë e kësaj zone bëjnë pjesë në tipin mesdhetar. Ata ushqehen kryesisht nga reshjet atmosferike dhe më pak nga ujërat nëntokësore. Në ushqimin e tyre rol të rëndësishëm luan shiu dhe bora. Prandaj pjesa më e madhe e prurjes së tyre është gjatë muajve nëntordhjetor, në periudhën e shirave dhe në mars-prill, gjatë shkrirjes së dëborës. Stina me prurje më të mëdha është dimri me 41% të rrjedhës vjetore, pastaj vjen pranvera me 33% të rrjedhjes vjetore, vjeshta me 18% dhe vera me 8%. Shpesh disa nga përrenjtë gjatë stinës së verës pothuajse thahen. Lumenjtë dallohen nga lëkundjet e mëdha të niveleve dhe të prurjeve, nga fryrja e menjëhershme gjatë shirave dhe nga ulja e shpejtë e nivelit të tyre. Lumenjtë e përrenjtë për shkak të regjimit shumë të çrregullt dhe pjerrësisë së madhe të relievit dallohen për forcën e madhe gërryese dhe prurjet e mëdha të ngurta. Gërryerja e tyre është shtuar edhe si rrjedhojë e shkatërrimit të bimësisë në disa sektorë nga prerjet e shumta dhe pa kriter të pyjeve. Lumenjtë kryesorë Shkumbini (181km) i cili është një ndër lumenjtë më të mëdhenj të vendit, përbën arterien kryesore të rrethit të Librazhdit (rreth 46km). Lumi Shkumbin buron nga shpati lindor i Valamarës të rrethit të Pogradecit. Rrjedhja e sipërme dhe e mesme e tij kalon në një reliev të thyer malor, nga 173m mbi nivelin e detit në zgjerimin e Mirakës dhe deri në 1900m në Valamarë, duke pasur një ndryshim hipsometrik 1700m, gjë që është lidhur shumë me erozionin regresiv të tij 40- 1000metra. Shtrati shpesh ngushtohet dhe merr trajtën e grykave të ngushta, më e theksuara është në dalje të qytetit të Librazhdit (gryka e Murrashit). Pellgu ujëmbledhës i tij përbëhet nga magmatikë, gëlqerorë e terrigjenë. Ka veshje të pakët bimore, kjo edhe për arsye të prerjes pa kriter. Degët e shumta e më të mëdha të Shkumbinit rrjedhin nga krahu i djathtë i tij. Ato zënë fill në lartësitë

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

---

lindore të malësisë së Mokrës dhe të Shebenikut, në ato lartësi ku rreshjet e borës zënë vendin kryesor. Degët e tij dallohen për pjerrësi të konsiderueshme dhe pellgje ujëmbledhëse të përbëra kryesisht nga molasat dhe magmatikët. Duke filluar nga burimi i tij e në vazhdim ai merr me vete mjaft degë. Kështu në Golik merr me vete përroin e Radicinës, në Qukës Lingaicën, në Bushtricë përroin e Bushtricës, në Hotolisht përroin e Hotolishtit, në Dragostunjë përroin e Dragostunjës, në hyrje të qytetit të Librazhdit merr përroin e Shejes, në dalje të qytetit të Librazhdit merr degën e tij më të madhe lumin e Rrapunit, kurse në Mirakë lumin e Gostimës etj. Në këto kushte lumi i Shkumbinit dallohet për prurje të konsiderueshme, që luhaten nga 61m/sek në muajin prill dhe në 8.3m/sek në muajin gusht. Duke pasur një mesatare vjetore 63m/sek në Murrash. Siç shihet në regjimin e këtij lumi rol të madh luajnë rreshjet e shiut edhe ato të borës. Ky lumë dallohet edhe për prurje të konsiderueshme të materialeve të ngurta.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Fig. Hidrografia e zones ne studim

IV. INFORMACION LIDHUR ME IDENTIFIKIMIN E NDIKIMEVE TE MUNDSHME, NEGATIVE, NE MJEDIS, TE PROJEKTIT

Metodika e identifikimit te ndikimeve te mundshme ne mjedis

Çdo veprimtari e re qe zhvillohet ne mjedis shoqerohet me pasoja dhe ndikime qe jane pjese e kompromisit qe shoqeria jone ka zgjedhur per t'u zhvilluar. Vleresimi i ndikimeve te mundshme ne mjedis si pasoje e zbatimit te projektit te propozuar eshte bere gjykuar mbi faktoret qe lidhen me natyren e veprimtarise, teknologjine e perdorur, menyren e funksionimit, sasine e energjise qe do te prodhohet, lendet e para te perdorura dhe mbetjet e gjenerura, te gjitha nen kontekstin e mjedisit fizik, biologjik dhe socio-ekonomik.

Identifikimi i ndikimeve te mundshme ne mjedis eshte analizuar sipas fazave te veprimtarise si me poshte:

- Ne fazen pergatitore/instalimeve te teknologjise/ prodhimit

Ky raport hartohet mbi bazen e mbrojtjes se mjedisit dhe ne funksion te institucioneve vendim-marrese per licensimin ose jo te aktiviteteve te ndryshme. Me mbrojtje te mjedisit do te kuptojme veprimtarite te cilat zhvillohen duke pasur parasysh parimet baze te mbrojtjes se mjedisit te cilat jane:

- Parimet e mbrojtjes se mjedisit
- Parimi i zhvillimit te qendrueshem
- Parimi i parandalimit dhe marrja e masave paraprake
- Parimi i ruajtjes se burimeve natyrore
- Parimi i zevendesimit dhe/ose kompensimi
- Parimi i pergjegjesise se ndersjelle dhe bashkepunimit
- Parimi "Ndotsi paguan"
- Parimi i se drejtes per informim dhe i pjesemarrjes se publikut
- Parimi i nxitjes se veprimtarive per mbrojtjen e mjedisit Mbrojtja e mjedisit nenkupton mbrojtjen e integruar te perberesve te mjedisit nga ndotja, si vecmas, ashtu dhe ne kombinim, duke pasur parasysh nderveprimet ndermjet tyre dhe qysh ne fazen e planifikimit te zhvillimit te nje territori te caktuar.

Mbrojtja e Perbersve te Mjedisit klasifikohet ne:

- Mbrojtja e ajrit
- Mbrojtja e ujerave

- Mbrojtja e tokes
- Mbrojtja e natyres
- Ndryshimet klimatike

Ndikimet kryesore ne mjedis nga prodhimi I duhanit specifikisht per llojin konsiston ne vija te pergjithshme si me poshte:

- Emetimet ne ajer (gaze, grimca, aroma)
- Zhurmat dhe vibrimet
- Shkarkimet e lengeta
  - Ndikimi ne flore/ faune
- Mbetjet e gjeneruara dhe menaxhimi i tyre
- Ndikime socio-ekonomike
- Ndikim ne rritjen e trafikut rrugor

Ne paragrafet qe vijojne do te perpiqemi te identifikojme ndikimet e mundshme qe do te kete ne mjedis veprimtaria e ardhshme e ndertimit te godines ne fjale. Kete identifikim do ta bejme sipas elementeve te vecante te mjedisit: ne ujrat siperfaqesore, ne ujerat nentokesore dhe ne toke e ne shkembinjte e zones se veprimtarise e perreth saj.

Ndikimi ne ujerat siperfaqesore

Ne afersi te fabrikes se prodhimit nuk gjenden burime ujore . Nga ky lloj aktiviteti nuk do te kete ndikim ne ujrat siperfaqesore sepse teknologjia nuk gjeneron ujra teknologjik. Per te shmangur cdo burim ndotje kompania do te kryeje monitorim te cilesise se ujrave te shkarkimit para se ato te derdhen ne mjedis.

Ndikimi ne ujerat nentokesore

Ne afersi te fabrikes se prodhimit nuk gjenden burime ujore nentokesore . Nga ky lloj aktiviteti nuk do te kete ndikim ne ujrat nentokesore sepse teknologjia nuk gjeneron ujra teknologjik. Per te shmangur cdo burim ndotje kompania do te kryeje monitorim te cilesise se ujrave te shkarkimit para se ato te derdhen ne mjedis.

Ndikimet e mundshme ne ujerat nentokesore

Faktori i ndikimit	Gjate shfrytezimit
Kimikate	o
Lende helmuese	o
Hidrokarbure	o
Lende organike	o
Trubullira	o

Shpjegues per shenjat e tabeles:

Nuk ka ndikim o

Ndikim negative-

Ndikim pozitiv +

Ndikimet nga zhurmat

Zhurmat do te shkaktohen nga levizja e mjeteve e kryesisht nga makina e personelit dhe nga makinat e transportit te lendes se pare . Ndikimi i zhurmave ne faunen e zones mendohet qe nuk do te jete potencial. Zona ku do te ndertohet eshte ne industriale dhe zhurmat e prodhuara jane prezente gjate gjithë kohes. Punetoret nuk ndodhen ne mjedise ku niveli i zhurmave e tejkalon limitin megjithate edhe ne situata te tjera ku niveli eshte me i larte se normat e lejuara ne mjediset e punes,punonjesit mund te perdorin masa mbrojtese per shqisat e degjimit (Kufje ose tapa per veshet).

Ndikimet nga ndotja e ajrit

Emisione gazesh gjate aktivitetit do te kemi ne disa veprimtari.

- Perdorimi i gjeneratorit.

- Mjetet e transportit qe sjellin lenden e pare transportojne produktin perfundimtare, , mjetet e punonjesve dhe vizitoreve

Ndikimi me faune dhe flore

Flora dhe fauna e zones nuk do te ndikohet nga aktiviteti i shoqerise. Na aktiviteti prodhues nuk do te shkatohet stres minimal ne floren dhe faunen e zones. Theksojme se zona nuk ka nje flore dhe faunen te mbrojtur me ligj.

Menaxhimi I mbetjeve

Mbetjet qe do te gjenerohen nga aktiviteti i shoqerise vleresohet te jene mbetje urbane si kartona, qese dhe ambalazhe te ndryshme. Nga aktiviteti prodhues nuk do te kemi mbetje teknologjike.

Ato do te mblidhen ne fund te dites se punes dhe do te cohen ne vendet e percaktuara nga Pushteti Vendor

Siguria dhe ndikimet ne shendet

Punonjesit para se te punesohen i nenshtrohen nje vizite mjekesore dhe me pas pajisen me nje libreze shendetesore e cila leshohet nga Drejtoria e Shendetit Publik.

Ndikime socialekonomike

Edhe ne aspektin shoqeror-ekonomik, shfrytezimi i objektit, do sjelle impakte pozitive te cilat lidhen me zbutjen e nivelit te varferise se komunitetit dhe levizjes se mjeteve, permiresimin e imazhit optik

4. PERSHKRIMI PER SHKARKIMET E MUNDSHME NE MJEDIS

Gjate fazes se funksionimit te teknologjise te prodhimit te duhanit tip

- Perdorimin e tokes
- Ne cilesine dhe sasine e tokes
- Struktura gjeologjike
- Menaxhimi i mbetjeve
- Cilesine e ujrave
- Zhurma dhe vibrime
- Emisionet e gazeve
- Fauna dhe flora

Keto mendohen te jene prezente gjate funksionimit te aktivitetit prodhues

Mjedisi i ndikuar	Ndikimi	Sqarim
Pejsazhi	Ndryshimi i pejsazhit te zones	Aktiviteti do te zhvillohet ne nje ambjent te ndertuar, i cili eshte i miresistemuar dhe gjelberuar.
Toke	Ngjeshje e tokes	Nuk do te kete ngjeshje te tokes sepse aktiviteti do te zhvillohet ne nje ambjent te ndertuar, i cili eshte i miresistemuar dhe gjelberuar. Mund te kemi ndotje eventuale te tokes nga derdhje aksidentale te lubrifikanteve/ karburantit te makinerive.
	Erozion i tokes	Nuk do te kete erozion te tokes sepse aktiviteti do te zhvillohet ne nje ambjent te ndertuar, i cili eshte i miresistemuar dhe gjelberuar.
	Ndotje e tokes	Gjate fazes se ndertimit, do te kemi sjelljen e lendes se pare si cemento, koll etj. Nuk pritet te kete ndotje te tokes pasi dhe pjesa e llacit dhe te gjitha do te behen me makineri bashkekohore dhe automatike

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Uje	Ndotje e ujerave siperfaqesor	Gjate aktivitetit prodhues nuk kemi gjenerim dhe shkarkime ne mjediset ujore pritesa te ujrave teknologjik Keshillohet qe lendet e para te vendosen ne vende te thata dhe te mbuluara ne menyre qe te mos kete ndotje te ujerave siperfaqesore
	Ndotje e ujerave nentokesore	Nuk pritset ndikim ne cilesine e ujerave nentokesore.
Ajer	Emisione gazesh	Emisione gazesh gjate aktivitetit do te kemi ne disa veprimtari. - Perdorimi i gjeneratorit. - Mjetet e transportit qe sjellin lenden e pare transportojne produktin perfundimtare, mjetet e marrin mbetjet e gjeneruara nga aktiviteti, mjetet e punonjesve dhe vizitoreve
	Aromat	Aktiviteti prodhues nuk shoqerohet me clirim aromash
	Zhurme, vibrime	Zhurma e vetme do te jete nga levizja e mjeteve gjate transportimit te produkteve. Kjo nuk do te kete nje frekuence te shpeshte. Gjithashtu zhurme mund te shkaktohet edhe nga gjeneratori vetem ne rastet e nderprerjes se energjise. Nga aktiviteti prodhues i duhanit nuk kemi gjenerim zhurmash. Ne rast se do te kemi ekspozim te punonjeve do te merren masa per minimizimin e saj deri ne eliminim.
Mjedisi biologjik	Fauna dhe flora	Flora dhe fauna e zones nuk do te ndikohet nga aktiviteti i shoqerise.. Theksojme se zona nuk ka nje flore dhe faunen te mbrojtur me ligj.
Mjedisi human	Shqetesim te banoreve te zones	Ne afersi te zones nuk ka banesa.Vihen re magazita te tjera rreth e rrotull qe mund te ushtrojne aktivitetin e tyre.Shqetesim minimal per keto biznese.

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

Menaxhimi i mbetjeve	Ndikim ne mjedisin e zones	Mbetjet qe do te gjenerohen nga aktiviteti i shoqerise vleresohet te jene dhe mbetje urbane si kartona, qese dhe ambalazhe te lendes se pare. Ato do te mblidhen ne fund te dites se punes dhe do te cohen ne vendet e percaktuara nga Pushteti Vendor
Ndikimet te tjera te projektit	Ndikimet ne trafik	Aktiviteti mund te ndikojte ne shtimin e trafikut te zones. Keshillohet te punohet ne orare te cilat mos sjellin shqetesime per banoret dhe trafikun. Theksojme qe fabrika e prodhimit te duhanit ndodhet buze rruges dhe ne nje zone industrial.
	Konsumi i energjise	Energjia qe do te perdoret eshte energjia elektrike. Gjeneratori qe funksionon me djegie te naftes do te perdoret vetem ne raste nderprerje energjie.
	Siguria dhe ndikimet ne shendet	Punonjesit para se te punesohen i nenshtrohen nje vizite mjekesore dhe me pas pajisen me nje libreze shendetesore e cila leshohet nga Drejtoria e Shendetit Publik.
	Ndikime socialekonomike	Rritje e punesimit ne nivel lokal dhe rajonal, rritje e te ardhurave te popullsis se zones nga punesimi, rritja e eksporteve te produkteve vendase dhe rritja e nivelit te taksave qe paguan shoqeria.

Pra nga sa me siper verehet qe ndikimet negative ne mjedis aktiviteti i Fabrikes se Prodhimit te Duhanit do te jene te pa konsiderueshme.

5. TE DHENA PER SHTRIRJEN E MUNDSHME HAPESINORE TE NDIKIMIT NEGATIV NE MJEDIS

Ky projekt nuk ka dhe nuk do te ketë ndikime negative ne shtrirje hapsinore, madje dhe ne zonen ku do te zhvillohet projekti keto ndikime do te jene te pa konsiderueshme

6. MASAT E MUNDSHME PER SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS;

Programi i menaxhimit

Plani i menaxhimit te mjedisit

Çdo veprimtari e rëndësishme që kryhet në marrëdhënie me mjedisin, duhet të parashikojë në projektin e saj edhe Planin e Menaxhimit të Mjedisit (PMM), qëllimi i të cilit është parandalimi, minimizimi dhe menjanimi i ndikimeve negative ndaj mjedisit të veprimtarisë që propozohet të kryhet.

Qëllimi kryesor i PMM është të sigurojë një proces të drejtë gjatë projektimit, ndërtimit dhe operimit në terma të impaktit dhe masave parandaluese.

Masat e përgjithshme të propozuara për zbutjen e ndikimeve negative mjedisore

Me qëllim që të parandalohen, shmangen, minimizohen dhe kontrollohen ndikimet negative mjedisore të projektit gjatë zhvillimit aktivitetit prodhues të duhanit tip

Lloji i masave për mbrojtjen e mjedisit që do të merren ndahen në:

1. teknike
2. organizative

Kuadri i masave teknike dhe organizative

<u>Cfare</u>	<u>Si</u>
Parandalim	<ul style="list-style-type: none"> - Perzgjedhja e teknologjise me cikel te mbyllur me pajtueshmeri mjedisore - Instalimi korrekt i makinave, sipas skemes teknologjike te permiresuar - Perzgjedhja dhe trajnim i personelit per menyren e perdorimit te teknologjise dhe veprimet

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

	<ul style="list-style-type: none"> - Perdorimi i naftes D1 per kamionet transportues dhe autobetonieret. - Zbatim i rigoroz i sigurimit teknik gjate punes dhe nderprerjes se saj - Vezhgim dhe kualidim i vazhdueshem i te gjithë teknologjise se projektit, sistema i qarkullimit te produktit, saracineska, tubo, valvola, tapa, guarnicione etj - Testimi periodik i teknologjise agregateve te saj
Kontroll	<ul style="list-style-type: none"> - Sigurimi i te gjitha pajisje te nevojshme per riparim, pastrim dhe nderhyrje ne rast emergjencash - Levizje e ngadalte e automjeteve prane fabrikes - Larje e shpeshte e makinerive te punes, sipas nevojës. -
Nderhyrje	<ul style="list-style-type: none"> - Riparim i menjehershem i difekteve dhe avarive teknologjike - Aktivizim i menjehershem i stafit dhe mjeteve ne rast emetimesh dhe derdhesh te pa parashikuara sipas skemes. - Pastrim i menjehershem i derdhjeve aksidentale - Njoftim i menjehershem i autoriteteve dhe njesive te specializuara ne rast emergjencash (zjarrfikes, autoambulanca)
Administrim	<ul style="list-style-type: none"> - Perdorimi dhe ruajtja me pergjegjesi i te gjithë infrastruktures dhe makinave sipas skemes dhe rregullave teknologjike.

Masat zbutese per mbrojtjen e mjedisit

Ndikimi	Masat zbutese
Pluhura te shkaktuara gjate fazes se transportit (aerosole)	Mjetet e transportit duhet te levizin te mbuluara gjate transportit te ngarkeses, mjetet duhet te pastrohen vazhdimisht per te ruajtur kushtet e higjenes.
Emetim gazesh nga automjetet qe hyjne dhe dalin nga sheshet e fabrikes	Kontroll te vazhdueshem dhe mirembajtje te gjendjes teknike te pajisjeve
Emetim zhurmash, vibracioni dhe aromash	Duhet te kontrollohen teknologjia, makinat qe emetojne zhurma mbi nivelet teknologjike te tyre. Edhe per kete ndikim duhet te shkurtohet ne maksimum koha e mbajtjes ndezur te motorave te mjeteve.
Shtim i trafikut rrugor	Te organizohet levizja e mjeteve kur hyne dhe dalin nga fabrikae qe mos te krijojne veshtiresi ne trafikun rrugor.

Kualifikimi i personelit dhe masat mbrojtese te pergjitheshme

Eshte nje nga planet me me rendesi te Planit te Menaxhimit te Mjedisit, ndonese lidhet ne menyre jo te drejtperdrejte me mjedisin apo ndikimin ne te. Ne bashkerendim te plote me Inxhinieret e Mjedisit duhet te realizohen trajnime ne lidhje me Parandalimin, Ruajtjen dhe Mrojtjen e mjedisit. Trajnimi do te mbuloje kushtet ekzistuese te mjedisit, ndikimet potenciale ne mjedis nga projekti i ndertimit, implementimin e masave lehtesuese specifike ne minimizimin ose eliminimin e ndikimeve negative, dhe masat e pergjithshme mbrojtese per mjedisin. Ky plan parashikon masat e pergjithshme mbrojtese per mjedisin, pra per gjithçka qe mund te ndodhe rastesisht apo qellimisht brenda dhe jashte fabrikes se prodhimit

Programi i monitorimit

Ne VKM per programin e monitorimit ne RSH jepet qarte indikatoret mjedisore qe monitorohen megjithate keta indikatorë duhet te pershtaten dhe t'i perkasin veprimtarise. Qellimi i monitorimit mjedisor per kete veprimtari eshte qe te siguroje te dhena nepermjet te cilave te vleresohet nese operimi i veprimtarise eshte ne perputhje me ligjet dhe standartet mjedisore qe lidhen me te si dhe per te vleresuar

performance mjedisore te menaxhimit te saj ne kuader te permiresimit te vazhdueshem i burimeve natyrore, ajrit, ujit, tokes, derdhjeve urbane etj, kryhet sipas disa kriterëve shkencore persa i perket vrojtimeve, mbledhjes dhe analizave te mostrave. Ai synon ne mbledhjen e te dhenave per te vrotuar dhe parashikuar rolin e faktorit njeri dhe natyror ne ndryshimet e mjedisit, ku ai eshte aktiv. Programi I monitorimit do te perdoret per te verifikuar qe te gjitha ndikimet e mundeshme qe do ti vijne mjedisit nga ndertimi dhe operimi i punishtes se ujit, jane marre parasyshe.

Programi i monitorimit per sejcilen ndotje potencjale qe mund ti shkaktohet Mjedisit eshte dhene me poshte dhe duhet te mbikqyret nga ARM-ja.

Objektivat kryesore te monitorimit

Programi i monitorimit do te perdoret per te verifikuar qe te gjitha ndikimet e mundeshme qe do ti vijne mjedisit nga ndertimi dhe operimi i punishtes se perpunimit te duhanit, jane marre parasyshe. Programi i monitorimit per sejcilen ndotje potencjale qe mund ti shkaktohet mjedisit eshte dhene me poshte dhe duhet te mbikqyret nga ARM-ja.

Objektivat kryesore te monitorimit jane:

- Per te zbuluar ndryshimet dhe per te karakterizuar saktesisht nga ana sasiore tendencat (prirjet) e zhvillimit te burimeve.
- Per te siguruar informacione mbi lidhjen midis kushteve (gjendjeve) te burimeve dhe shkaqeve te tyre.
- Per te evidentuar cilesine e mjedisive ku njeriu ushtron aktivitetin e tij jetesor, me synim per te marre masat e nevojshme per permiresimin e tyre.
- Per te vleresuar efektivitetin e politikave dhe veprimeve per menaxhimin e burimeve natyrore.

Investitori do te monitoroje vetem pikat per te cilat ai ndikon mbi to (pikat do te percaktohen nga organet kompetente), si dhe i dergojne keto te dhena ne Agjensine Rajonale te Mjedisit sipas percaktimeve ne Lejen Mjedisore.

Keto te dhena do te vihen ne dispozicion te inspektoreve te mjedisit gjate inspektimit te tyre ku nga ana e firmave kontraktuese do te kete gjithmon bashkepunim. Realizimi i objektivave dhe treguesve te pritshem te parashikuar ne projekt do te varet nga respektimi i te gjithë treguesve te percaktuar.

Regjistrimi i te dhenave mjedisore

Per te ruajtur te dhenat mjedisore te veprimtarise do te pergatitet dhe mbahet nje rregjister i vecante ku do te hidhen vazhdueshmerisht te dhenat mjedisore.

7. NDIKIMET E MUNDSHME NE MJEDISIN NDERKUFITAR (NESE PROJEKTI KA NATYRE TE TILLE).

Konventa "Per vleresimin e ndikimit ne mjedis ne kontekst nderkufitar (Konventa ESPOO)" ka per qellim vleresimin e ndikimit ne mjedis te projekteve qe zhvillohen kryesisht ne zona nderkufitare dhe qe mendohet qe mund te kene ndikim ne mjedisin e vendeve fqinje. Shqiperia eshte pale ne kete Konvente qe prej 4 Tetorit te vitit 1991. Kjo Konvente synon bashkepunimin midis shteteve per mbrojtjen e mjedisit nderkufitar nga projektet me ndikim ne mjedis nepermjet:

- Njoftimit paraprak te shtetit, mjedisi i te cilit mund te ndikohet nga nje projekt i caktuar. Njoftimi behet nga Shteti, i cili synon te zbatoje projektin ne territorin e tij, i cili e fton Shtetin qe mund te ndikohet te marre pjese ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis te projektit te propozuar, duke i dhëne kohe te mjaftueshme dhe vene ne disponim raportin e vleresimit te ndikimit ne mjedis te projektit te propozuar;
- Duke e njoftuar Shtetin e ndikuar per vendimin perfundimtar per projektin dhe kushtet per mbrojtjen e mjedisit qe duhet te respektohen.

Gjthashtu nga Shqiperia jane ratifikuar edhe amendamentet e saj, vendimet II/14 dhe III/17, nepermjet Ligjit Nr. 9478, date 16.02.2006 "Per aderimin e Republikës se Shqiperise ne vendimet II/14 dhe III/17, Amendamentet e Konventes se ESPOO-s "Per vleresimin e ndikimit ne mjedis, ne kontekst nderkufitar".

Subjekt i kesaj konvente jane te gjitha projektet e listuara ne shtojcen I te kesaj Konvente, ose me sakte ne Amnedamentin e dyte te kesaj Konvente, ku jane listuar te gjitha projektet qe i nenshtrohen kerkesave te kesaj konvente.

Projekti i propozuar nuk ben pjese ne shtojcen 1 te kesaj konvente dhe mbi te gjitha nuk do te ushtrohet ne nje territor kufitar.

8. PERFUNDIME DHE REKOMANDIME

Perfundime

Nga sa eshte konstatuar dhe verifikuar ne vend dhe qe pasqyrohet ne kete raport te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis te veprimtarise se mesiperme rezulton se ushtrimi I ketij aktivitetit behet konform te gjitha rregullave te siper marrjes se lire te biznesit privat vendas.

Persa i takon ndikimit ne mjedis ai eshte parashikuar dhe vleresuar me nje objektivizem. Ne materialin e mesiperme shihet qarte se ky eshte nje ndikim minimal dhe pothuajse i paperfillshem por gjithsesi subjekti eshte e ndergjegjshme se sado minimal ky ndikim duhet te mire-menaxhohet dhe te behen prepjekje teknike per te bere kete ndikim me vlere zero.

Rekomandime

I. Per te minimizuar rrezikun e ndotjeve eshte e domosdoshme ambjentet e fabrikes te mbahen gjithmon te paster dhe te ndalohet futja persona te pa autorizuar.

II. Te perdoren tubacione me material te pa oksidueshem per transportin e ujit ne mjediset ujore pritesese

III. Te respektohen te gjitha kerkesat higjeno-sanitare per prodhimin e produktit final

IV. Zhurmat ne ambjentet e punes te mbahen nen kontroll per te mos patur ndikime negative ne ambjentet perreth.

V. Lendet e para, preparatet , substanca te ruhen ne ambjente te pershtatshme e te izoluara.

VI. Mbetjet e ngurta urbane qe do te krijohen nga ambalazhimi i materialeve qe do te depozitohen ne magazine te riciklohen sa te jete e mundur dhe ato qe nuk mund te riciklohen te depozitohen ne pikat e caktuara nga Pushteti Vendor.

VII. Te ndertohet dhe te mirembahet sistemi i drenazhimit dhe levizjes se ujerave te shiut, etj.

VIII. Te kontrollohen kushtet teknike te mjeteve te punes ne menyre periodike per te evituar, parandaluar rrjedhjet e lubrifikanteve e te hidrokarbureve ne mjedis, emetimin e gazeve e zhurmave te teperta te shkaktuara nga avari teknike te mjeteve te subjektit.

IX. Te merren masa per te parandaluar reniet e zjarrit dhe te sigurohen mjetet e nevojshme te nderhyrjes e rast te renies se zjarrit (depozite uji, zjarrfikese te levizshme, etj);

Konsultimi me publikun
Projekti " Fabrike per përpunimin e duhanit"

X. Subjekti te realizoje menjehere cdo nderhyrje per pastrimin e mjedisit ne ndonje rast derdhje lendesh ndotese ne mjedis.

XI. Te vendosen tabela sinjalizuese dhe sensibilizuese ne amjentet brenda dhe jashte fabrikes.

Gjithashtu subjekti eshte e hapur ti nenshtrohet cdo lloj auditimi dhe monitorimi nga institucione te administrimit dhe mbrojtjes se mjedisit perfshi dhe NGO si dhe trupa shkencore.

Hartoi Raportin e VNM

Emanuela ARIFI

Ekspert i VNM dhe Auditimit Mjedisor